

Dossier kernteam Informatics

Samenstelling kernteam: Maarten van Steen (VU), Jan Bergstra (UvA), Guus Schreiber (VU), Guus Delen (UvA), Wan Fokkink, Frank van Harmelen (VU), Kris de Jong (VU), Maarten de Rijke (UvA).

Samenstelling verkenningcommissie 1: N.v.t. (zie “Werkwijze en producten”).

Samenstelling verkenningscommissie 2:

Bert Bredeweg (UvA), Hans Dekkers (UvA), Jacobijn Sandberg (UvA), Jeroen Goedkoop (UvA, College of Science), Otto Schrofer (VU), Rob Belleman (UvA), Ulle Endriss (UvA, ILLC), Frank Nack (UvA), Arnoud Visser (UvA), Magiel Bruntink (UvA), Max Welling (UvA), Stefan Schlobach (VU), Patricia Lago (VU), Femke Bokma (UvA, IIS), Anton Feenstra (VU), Femke van Raamsdonk (VU), Mark Hoogendoorn (VU), Roxanne Robijns (student, VU), Andrea Haker (UvA), Karst Koymans (UvA), Jaap Kaandorp (UvA), Tibor Bosse (VU), Michel Klein (VU), Romy Blankendaal (student, VU), Lora Aroyo (VU), Ruben Janssen (student,

Werkwijze en producten

Het kernteam bestond aanvankelijk uit Maarten van Steen (afdelingshoofd VU) en Jan Bergstra (instituu­tsdirecteur UvA), die werden ondersteund door twee externe adviseurs. Na de zomer zijn de beide managementteams aan het kernteam toegevoegd.

Vertrekpunt voor het kernteam waren 3 rapporten die al voor de instelling van het kernteam waren opgesteld: voor het onderzoek de door eenzelfde (externe) commissie uitgevoerde midterm reviews van het Instituut voor Informatica UvA (juni 2013) en de Afdeling Informatica VU (februari 2014) en voor het onderwijs het rapport 'Onderwijssamenwerking in het domein Information Sciences VU UvA' van de commissie van Mill (februari 2014).

Voor de discussie over het onderzoek zijn bottom up gesprekken georganiseerd, gebaseerd op 6 inhoudelijke thema's. Er zijn hiervoor 310 medewerkers uitgenodigd (zie document 2), waarvan 52 hebben geparticipeerd, vooral vaste staf. Medewerkers konden kiezen over welk thema ze wilden discussiëren. De gesprekken werden geleid door externen.

Voor de discussie over het onderwijs is in maart 2014 – dus nog voor de formele start van het kernteam – verkenningscommissie 2 ingesteld, die 16 oktober het eindrapport heeft uitgebracht (document 5).

In mei heeft het kernteam in een presentatie voor het International Advisory Board de achtergronden van de samenwerking en de voorgestane werkwijze uiteengezet (document 3).

In september heeft het kernteam de voortgang van de werkzaamheden en de opgetreden knelpunten besproken met het DT FNWI en het FB FEW/FALW, waarbij afspraken zijn gemaakt over de volgende stappen in het samenwerkingstraject (document 4)

Relevante documenten (1)

1. Opdracht aan kernteam

Datum

8 april 2014

Status

Alle kernteams hebben dezelfde opdracht gekregen. In de opdracht wordt het kernteam verzocht een strategisch meerjarenplan te maken en, in afstemming met het Team Directeuren Onderwijs (TDO), verkenningscommissies in te stellen die voorstellen voor de inrichting van het onderwijs moeten formuleren. De opdracht bevat richtlijnen voor de werkwijze van kernteams en verkenningscommissies en voor de samenstelling van de verkenningscommissies (deelname studenten). Alle producten van de kernteams en de verkenningscommissies hebben de status van 'advies aan de decaan' en zijn dus per definitie concepten.

In mei 2014 is voor het domein 'Environmental Sciences' (ES) een negende kernteam ingesteld.

2. Mail aan medewerkers

Datum

April 2014

Status

In de mail wordt de instelling van het kernteam aangekondigd, wordt de werkwijze uiteengezet en worden de medewerkers uitgenodigd voor de discussiebijeenkomsten over het onderzoek.

3. Presentatie voor International Advisory Board

Datum

6 Mei 2014

Status

De presentatie voor de bijeenkomst met de externe adviseurs op 6 mei geeft een (op dat moment) actueel beeld van de achtergronden van de samenwerking tussen de informatica afdelingen en de voornemens van het kernteam. Het is een informatief stuk, dat is opgesteld om feedback van de adviseurs te krijgen.

4. Verslag overleg met DT FNWI en FB FALW en FEW

Datum

10 September 2014

Status

Op 10 en 17 september hebben FB FALW/FEW en DT FNWI de beschikbare producten, de voortgang van de werkzaamheden en eventuele knelpunten met de kernteams besproken. Het kernteam heeft aangegeven behoefte te hebben aan een helder punt op de horizon en een daarbij passende bestuursvorm. Afgesproken is dat een stappenplan voor de gewenste samenwerking wordt opgesteld, waarin zowel inhoud van onderwijs en onderzoek, als governancestructuur en juridische mogelijkheden een plaats krijgen.

Relevante documenten (2)

5. Rapport verkeningscommissie onderwijs 2

Datum

16 oktober 2014

Status

Het rapport is – zoals alle tussen- en eindproducten van de kernteams – een advies aan de decaan. Het stuk bevat een voorstel voor een, gefaseerd in te voeren, gezamenlijk onderwijsportfolio en beschrijft de vervolgstappen die nodig zijn om tot portfolio te komen. Voor het bacheloronderwijs wordt een derde verkeningscommissie voorgesteld, de plannen voor het masteronderwijs zullen worden uitgewerkt door curriculumteams.

Verdere planning en procedure

Stappenplan

Het stappenplan, met daarin zowel het lange termijn perspectief voor onderwijs en onderzoek, als de stappen daar naar toe en de governancestructuur op korte en langere termijn, zal eind december 2014 worden voorgelegd aan de decaan.

Onderwijs

Er wordt naar gestreefd de (eerste) veranderingen in het onderwijsprogramma met ingang van het studiejaar 2016/17 in te voeren. Dit betekent dat de door de teams op te stellen curriculumbeschrijvingen uiterlijk april 2015 gereed moeten zijn. De beschrijvingen zullen daarna worden voorgelegd aan panels van deskundigen uit het werkveld, alumni en studenten.

De verkenningscommissie voor het bacheloronderwijs zal eind maart 2015 rapporteren.

Van: Karen Maex

Aan: Kernteams samenwerking FALW, FEW, FNWI

Datum: 8 april 2014

Begin dit jaar is besloten de verdere samenwerking tussen FNWI, FALW en FEW langs de hiërarchische lijn van de instellingen op te bouwen.

Samenstelling kernteams

Zoals eerder met de instituten en afdelingen is besproken, wil ik de vertaling van plannen en visies van de staande organisatie naar gezamenlijke projecten in handen geven van acht kernteams die elk een virtueel departement vertegenwoordigen:

- 1 Physics & Astronomy
- 2 Chemistry & Molecular Life Science for Sustainability
- 3 Mathematics & Logic
- 4 Neuroscience
- 5 Earth & Ecology
- 6 Informatics
- 7 Chemistry & Molecular Life Science for Human Health
- 8 Interdisciplinary Units

Ieder kernteam bevat vijf tot tien sleutelpersonen. Betrokken onderzoeksdirecteuren en afdelingshoofden maken per definitie deel uit van de kerngroep. Daarnaast omvat elke kerngroep enkele medewerkers die een inhoudelijke sleutelrol vervullen in het gerelateerde onderwijs, bijv. opleidings- en onderwijsdirecteuren.

Opdracht aan kernteams

1. Stel een meerjarig strategisch plan op met de wetenschappelijke expertise/accenten waarop wordt ingezet. Het plan kijkt minstens drie jaar vooruit maar maakt ook een doorkijk voor 10 jaar, rekening houdend met de projectie voor vrije ruimte door natuurlijk verloop (emeritaat/pensionering) per afdeling/onderzoeksinstituut.
2. Vertaal het strategisch plan naar een concrete invulling van de samenwerking op het gebied van onderzoek en mogelijke valorisatie.
3. Vertaal het strategisch plan naar een concrete invulling van de samenwerking op het gebied van onderwijs: Aan welke (onderdelen van) opleidingen kan het virtuele departement een bijdrage leveren (incl. minoren en majoren, denk ook aan opleidingen buiten FNWI, FEW of FALW)? Voor welke opleidingen wordt een joint degree nagestreefd? Welke opleidingen zullen worden met een gezamenlijk programma en voor welke wordt gezamenlijk toegewerkt naar een gedifferentieerd programma?

Voor het uitwerken van de ideeën op het gebied van onderwijs kan het kernteam *verkenningcommissies* instellen waarin inhoudelijke expertise wordt samengebracht. Daarbij worden in principe de volgende stappen onderscheiden.

- ✓ Een 1^e verkenningcommissie onderwijs adviseert het kernteam over de oplijsting van de opleidingen (Bachelor en Master) en stelt een eerste inventaris op van vragen, zorgen, knelpunten en kansen.
- ✓ Een 2^e verkenningcommissie onderwijs buigt zich over de visie op het onderwijsportfolio, de strategische positionering van de opleidingen in het portfolio en mogelijke samenwerkingen. Studenten maken deel uit van dit team.

- ✓ Een 3^e verkenningcommissie onderwijs krijgt als opdracht keuzes uit te werken voor de organisatie van het onderwijs. Studenten maken deel uit van dit team.
- De 2^e en 3^e verkenningcommissies zullen samengesteld worden in nauw overleg met het *team directeuren onderwijs (TDO)* bestaande uit de onderwijsdirecteuren van FNWI, FALW en FEW.

De rapporten van verkenningcommissies worden door het kernteam ter kennisname gebracht van de decaan. De decaan bespreekt alle rapporten met het Directieteam van de FNWI en het Faculteitsbestuur van FEW en FALW.

Relatie tot team directeuren onderwijs (TDO)

Plannen voor het onderwijs worden afgestemd met TDO, bestaande uit Michel Haring, Johan Vermeer en Nellie Harms. Voor specifieke onderwijs gerelateerde vraagstukken zullen door het TDO projectteams worden ingesteld. Deze zullen onder meer adviezen uitbrengen over een gezamenlijke onderwijsvisie en internationaliseringsstrategie, de inrichting van een gemeenschappelijke ondersteuningsorganisatie, doorontwikkeling Datanose, onderwijs financiën, de joint degree aanvragen, kwaliteitszorg en honoursprogramma's en een voorstel maken voor één OER A en één Regels & Richtlijnen van Examencommissies. Het team directeuren onderwijs onderhoudt tevens de contacten met de NVAO en stemt activiteiten af met UvA en VU centraal.

Het team directeuren onderwijs is verantwoordelijk voor de verdere uitwerking van de organisatie en de randvoorwaardelijkheden van het onderwijs.

Timing

Elke kerngroep doet *uiterlijk 1 mei 2014* een voorstel aan de decaan voor de fasering die zij passend acht voor de situatie van het betreffende virtueel departement.

De decaan heeft op regelmatige basis contact met de aanspreekpersoon van elk kernteam om voortgang te bespreken.

(English follows Dutch)

Beste collega's,

In deze mail stellen wij jullie allen graag op de hoogte van de instelling van de Verkenningcommissie Onderzoek. Deze commissie is ingesteld door de decaan van de faculteiten FEW, FAW en FNWI op verzoek van het hoofd van de Afdeling Informatica en de directeur van het Instituut voor Informatica.

In juni 2013 heeft de Wetenschappelijke Adviesraad (WAR) van het Instituut voor Informatica van de UVA verslag uitgebracht van de midterm review van de onderzoeksprogramma's. In dezelfde bezetting heeft de commissie later in februari 2014 het onderzoek bij de Afdeling Informatica aan de VUA geëvalueerd. In haar rapportages beveelt de commissie aan om de toekomstige samenwerking tussen IVI en INF aan te grijpen om diverse onderzoeksprogramma's te herpositioneren en te combineren met andere competenties binnen de samenwerking. Deze adviezen werden opgesteld in het licht van de voorgenomen intensieve samenwerking van de betafaculteiten waar de onderzoeksgroepen deel van uitmaken.

Ondertussen heeft de voorgenomen samenwerking tussen de bètafaculteiten van de UVA en VUA vertraging opgelopen door een negatief besluit in de medezeggenschap. Daarmee is ook de formele clustering van INF en IVI minder binnen handbereik geraakt. De kans en de wil om Informatica Amsterdam een begrip van wereldformaat te maken blijft echter onverminderd aanwezig.

In januari 2014 heeft de Verkenningcommissie Onderwijs een verslag gepresenteerd over de mogelijkheden en de wenselijkheid om op gebied van het onderwijs tot een aantal Joint Degrees te komen. In het verlengde daarvan ligt het voor de hand dat er ook een oriëntatie plaatsvindt op de mogelijkheden van samenwerking op gebied van onderzoek. Deze oriëntatie zal nu worden uitgevoerd door de zojuist ingestelde Verkenningcommissie Onderzoek.

De commissie bestaat uit het hoofd van de Afdeling Informatica en de directeur van het Instituut voor Informatica, aangevuld met twee organisatieadviseurs: Maarten van Steen, Jan Bergstra, Ben Verheijden en Peter Weijland.

Het plan van aanpak van de commissie omvat een algemene uitnodiging aan al het personeel met een onderzoekstaakstelling om deel te nemen aan de discussie over de indeling van de onderzoeksgebieden zoals we die in een toekomstige samenwerking zouden willen hanteren. Daarbij zullen de adviezen en bevindingen van de WAR het uitgangspunt vormen. Met de verslagen van deze discussies in de hand zal de commissie samen met de trekkers van ieder van de onderzoeksgebieden tot gedetailleerde voorstellen komen die voor het einde van dit kalenderjaar aan de decaan worden voorgelegd.

Het is de uitdrukkelijke wens van de commissie om alle geledingen in de onderzoeksorganisatie aan bod te laten komen. Denk aan hoogleraren, UHD's, UD's, AIO's, PostDocs, studenten, docenten met onderzoekstaken, ondersteunend personeel en alle andere betrokkenen bij het onderzoek. Binnenkort zal aan hen een uitnodiging worden rondgestuurd met het verzoek aan de discussie deel te nemen door inzending van concrete visies en ideeën omtrent het onderzoeksgebied waarop zij werkzaam zijn.

Om de discussie omtrent het onderzoek een visionair kader te geven heeft de commissie – bij monde van Maarten van Steen – een videoboodschap opgesteld waarin zij haar visie geeft op de toekomst van de Informatica als wetenschappelijke discipline. Deze boodschap kun je vinden op de onderstaande link:

<http://www.distributed-systems.net/newsciences/en/> (Engels)

<http://www.distributed-systems.net/newsciences/nl/> (Nederlands)

Wij verwachten in de komende tijd regelmatig terug te komen met de resultaten van het werk. Eventuele vragen graag in eerste instantie richten tot Peter Weijland (w.p.weijland@uva.nl).

Maarten van Steen (VUA)

Jan Bergstra (UvA)

=====

Dear colleagues,

We like to inform you all concerning the start of a special exploratory committee for research. This committee has been installed by our dean on request of the head of the Computer Science department VUA and the director of the Informatics Institute at UvA.

The Scientific Advisory Board of the Informatics Institute of UvA has published an assessment report concerning its research programs in June 2013. That same board later, in February 2014, also assessed the research programs of the Computer Science department at VUA. The board recommends to reposition and combine various programs across the collaboration between the two groups. These recommendations have been placed in the context of the foreseen clusterings within the Science faculties at both universities.

Meanwhile, the originally planned collaboration between the Amsterdam Science faculties has been put on hold by the decision of the work- and student councils of UvA in December last year. As a result, the formal clustering of VUA-Informatics and UvA-Informatics has become less obvious. Nevertheless, the ambition to create one world-renowned group of Information Science researchers in Amsterdam has not changed.

In January 2014, the exploratory committee on education has presented a report concerning the opportunities and possibilities to create Joint Degrees within the domain of Information Sciences. In this light, we now want to focus on opportunities and possibilities for collaboration when it comes to research. This exploration will be picked up by the aforementioned committee on research.

The committee consists of the head of the Computer Science department VUA and the director of the Informatics Institute UvA, together with two consultants: Maarten van Steen, Jan Bergstra, Ben Verheijden, and Peter Weijland.

Each member of the department involved in research is invited to participate in discussions concerning which main themes of research Informatics Amsterdam is to concentrate on. The recommendations from the two assessment reports published by the Scientific Advisory Board will be taken as our starting-point. Based on the reports of the various discussions that will take place, the committee, together with the leaders of the various themes, will come to detailed proposals on

future Informatics research in Amsterdam. Our goal is to come to conclusions by the end of this year, and that these conclusions will be presented to our dean.

The committee explicitly aims at collecting input across all layers in the department: full professors, associate professors, assistant professors, postdocs, PhD students, teachers with a research component, support staff and all other members linked to research. We will send an invitation to participate in discussions by asking for submitting concrete visions and ideas concerning the research they are involved in.

To initiate these discussions, the committee, and in particular Maarten van Steen, has expressed its vision on future Informatics research in the form of a brief video:

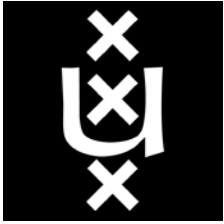
<http://www.distributed-systems.net/newsciences/en/> (English)

<http://www.distributed-systems.net/newsciences/nl/> (Dutch)

We anticipate to regularly report on the progress that is being made. Any further questions should initially be directed to Peter Weijland (w.p.weijland@uva.nl).

Maarten van Steen (VUA)

Jan Bergstra (UvA)

Information Sciences Amsterdam

One - to drive the change

Why?

1. To have **one display window** with all our **heroes**:
 - attracting top students
 - attracting top researchers
2. To have the breadth and depth for often **changing demands** regarding ICT-related educational programmes
3. To have the critical mass to be (in) the core of **New Sciences**

New Sciences

New science	Examples
Social sciences	Social media, online communities
Law	Cybercrime, online privacy
Humanities	Analysis of text, images, speech
Psychology	Self quantification, life-style intervention
Urban studies	The city with a full-fledged digital control plane

- Observations:
 - from computer science to the science of information processing
 - from algorithms and data structures to artificial intelligence
 - from computers to socio-technical systems
 -

What?

How?

- Basis: two recent **research assessment reports** (UvA-VU), by same external committee.
- Three phases:
 1. Separate discussions among staff (all levels) along 6-8 themes: May-July/August
 2. Joint conference to decide on overall research programme: September/October
 3. Proposal for (re)grouping into virtual department: November/December
- Supported by **two consultants**.

Faculteit der Natuurwetenschappen, Wiskunde en Informatica
Faculteit der Aard- en Levenswetenschappen
Faculteit der Exacte Wetenschappen

Bijeenkomst Kernteam Informatics

Datum: woensdag 17 september 2014

Tijd: 10.30 – 12.00u

Aanwezig

Kernteamleden: Maarten van Steen, Jan Bergstra, Kris de Jong, Frank van Harmelen, Guus Schreiber, Maarten de Rijke, Wan Fokkink

Staf uit de faculteiten: Hanneke van Doorn, Gert Grift, Valeria Huisman, Michel Haring, Johan Vermeer, Karen Maex, Peter van Tienderen, (deels) Hubertus Irth

1. Onderwijsplannen en –aanpak

JB rapporteert 5 successen in de afgelopen periode m.b.t. onderwijs:

- Ontwikkeling van de gezamenlijke Ma computational sciences met goede beoordeling door de visitatie commissie.
- Gaming track binnen Ma Information Studies, UvA met goede instroom en enthousiaste studenten. Via Bosse is de VU goed betrokken. De onderzoekstak wordt verder ontwikkeld.
- Business Information track binnen Ma Information Studies (1 jarig): FNWI nam deze over van UvA economie. Met aanstelling van Hajo Reijers bij de VU en betrokkenheid van rechten UvA is een flinke verbetering gemaakt. De opleiding is in 3 jaar tijd landelijk leider geworden.
- Ma Artificial Intelligence is goed op weg naar gezamenlijk curriculum. – kandidaat joint degree. Hiermee worden straks bijna alle master opleidingen gezamenlijk uitgevoerd.
- Participatie WP IvI/FNWI in Ma Computer Science FEW: helaas valt instroom dit jaar wat tegen.

Organisatie van deze activiteiten blijkt complex, vooral ten gevolge van verschillen in de structuur van de organisatie van het onderwijs (brede organisatie van opleidingen bij VU vs. meer specifiek per track bij UvA). Aanpak is daardoor heel verschillend. Financiële kwesties steken soms de kop op.

De tweede verkenningscommissie (met zowel staf als studentleden) beraadt zich over het opleidingsportfolio. Joint degrees of joint programs worden enkel overwogen als er een meerwaarde is. Het kernteam neemt zelf de kwestie rondom de keuze voor joint degrees of joint programs op zich samen met TDO gezien de complexiteit van deze kwestie. De locatie van de opleidingen verandert niet.

Ervaring met betrokkenheid studenten bij verkenningscommissie was goed. Er worden diverse bijeenkomsten georganiseerd met studenten op beide locaties om hen te betrekken bij de veranderingen in het curriculum. ILLC is nauw betrokken bij opleiding AI (zit aan tafel).

2. Onderzoekspeerpunten en –aanpak

Bij de midterm evaluatie onderzoek door de externe adviesraad IvI en Informatica/VU is geconstateerd dat er bij FNWI schotten tussen de verschillende groepen bestaan en bij FEW schotten tussen de verschillende hiërarchische lagen. N.a.v. hiervan zijn bottom-up gesprekken georganiseerd over de samenwerking in onderzoek, gebaseerd op 6 inhoudelijke thema's. Er zijn hiervoor 310 medewerkers uitgenodigd (iedereen die ook maar iets met onderzoek te maken heeft) waarvan 52 hebben geparticipeerd, met name vaste staf. Medewerkers konden kiezen over welk thema ze wilde discussiëren. De gesprekken werden geleid door externen.

Resultaat van de bijeenkomst:

1. De thema-gerichte benadering sloeg aan
2. De gepresenteerde visie op Informatica in relatie tot andere disciplines ging een stap te ver
3. De rationale achter de samenwerking is onvoldoende gearticuleerd

Faculteit der Natuurwetenschappen, Wiskunde en Informatica
Faculteit der Aard- en Levenswetenschappen
Faculteit der Exacte Wetenschappen

4. Veel mensen ontmoeten elkaar voor het eerst
Een voorlopig rapport wordt nog verspreid

Conclusie die het kernteam heeft getrokken:

1. We zijn minder ver dan we dachten
2. Er is onvoldoende zicht op 1 organisatie
3. Verhuizing wordt gezien als risico, er zijn onvoldoende garanties o.a. mbt het handhaven van een goede relatie met SciencePark
4. 1 locatie is belangrijk maar moet niet als dogma worden gebruikt
5. In algemeen is er een positieve houding t.o.v. de samenwerking
6. Hoogleraren en UHDs weten elkaar goed te vinden

Vervolgstappen

Bij informatica VU wordt een UD council en PhD council opgericht. Uitwisseling op UD niveau wordt gestimuleerd door o.a. het aanstellen van gezamenlijke Research Assistants en doordat een aantal UD's 1 dag per week op de andere locatie gaan zitten. Er worden nog meer ideeën verzameld voor zowel ad hoc als structurele maatregelen.

Het kernteam constateert dat het creëren van draagvlak lastig is zonder helder punt op de horizon: waar gaan we naar toe? Met welke organisatievorm? Het kernteam wil graag tegen het einde van het jaar iets kunnen zeggen over de toekomst.

Het kernteam wil een scheiding aanbrengen tussen onderzoek en onderwijs voor wat betreft het tempo waarin zal worden samengewerkt; eerst een gezamenlijke onderzoeksorganisatie opstellen en vervolgens de onderwijsportefeuille aanpassen. . Op het gebied van onderwijs wil het Kernteam benadrukken dat alleen wordt samengewerkt als dit duidelijke meerwaarde heeft. Er worden verkenningsgespreken gevoerd over de meerwaarde van een verhuizing en over een passende bestuursvorm. Er wordt wat dat betreft gevraagd om op korte termijn na te gaan hoe een MoU tussen beide partners er zou moeten uitzien. Hiertoe zal een stappenplan gemaakt worden.

Wat betreft de locatie voorziet het kernteam een noodzaak voor het handhaven van enige presentie op het Science Park gedurende de komende jaren.

Er wordt afgesproken dat er een stappenplan wordt opgesteld voor de gewenste samenwerking waarin zowel inhoud van onderwijs en onderzoek als governance structuur en juridische mogelijkheden een plaats krijgen.

Afspraken

- Kernteam laat Valeria Huisman en/of Coralie Pluut weten wie contactpersoon is voor het kernteam na afstemming binnen het kernteam

Actiehouder: kernteam;

Tijdpad: oktober 2014

Faculteit der Natuurwetenschappen, Wiskunde en Informatica
Faculteit der Aard- en Levenswetenschappen
Faculteit der Exacte Wetenschappen

- Stappenplan opstellen voor de gewenste samenwerking bestaande uit de volgende elementen:
 - a. Strategisch plan onderwijs en onderzoek met zowel lange termijn perspectief als stappen daar naar toe.
actiehouder: kernteam in afstemming met TDO, E. Sennema
 - b. *tijdpad: eerste concept gereed eind oktober2014*
 - c. Governance structuur en juridische mogelijkheden op korte en langere termijn
actiehouder: Kernteam in samenspraak met decaan, vicedecanen, TDO, E.Sennema
tijdpad: eerste concept gereed eind oktober2014
 - d. Afstemming stappenplan
Actiehouder: decaan, vicedecanen, TDO in samenspraak met kernteam
 - e. *tijdpad: december 2014*

- ⇒ Vergadering plannen eind oktober
- ⇒ Vergadering plannen begin december

Actiehouder: Hanneke van Doorn/Mariska Enneking

Aan: Karen Maex, decaan FNWI, FEW en FALW
Van: Coördinatieteam Tweede Verkenningcommissie Onderwijssamenwerking in domein Information Sciences VU UvA (VC2): Jan Bergstra, Wan Fokink, Andy Pimentel en Thea van Schoot ¹
Datum: 16 oktober 2014
Betreft: Resultaten van de voortgezette verkenningen van de mogelijkheden voor onderwijssamenwerking

1. Aanleiding en doel

In februari 2014 heeft de Verkenningcommissie ‘Onderwijssamenwerking in het domein Information Sciences VU UvA’ (VC1), onder voorzitterschap van prof. Jan van Mill, een rapportage opgesteld met bevindingen over de mogelijkheden tot samenwerking. De conclusie was dat er op het niveau van de opleidingen veel aanknopingspunten zijn voor de versterking van de samenwerking, maar dat er daarnaast ook vragen zijn over de wijze waarop dat zijn beslag moet krijgen. De vragen hadden vooral betrekking op de wensen en mogelijkheden om tot Joint Degrees te komen.

De rapportage is besproken met de decaan en de directeur onderwijs. In overleg met de decaan heeft het kernteam Information Sciences, bestaande uit Jan Bergstra en Maarten van Steen, besloten tot de instelling van VC2 in maart 2014. De belangrijkste doelstellingen van de VC2 zijn

- ✓ het bij elkaar brengen van docenten in het IW domein van VU en UvA om meer inzicht te verkrijgen in de opleidingen en meer kennis over de cultuur en werkwijze bij de ‘andere’ instelling;
- ✓ het doen van voorstellen over een gemeenschappelijk onderwijsportfolio in dit domein, rekening houdend met de sterktes en zwaktes in het bestaande aanbod.

2. Aanpak en resultaat

VC2 is opgedeeld in vier werkgroepen die gemengd zijn samengesteld, zowel naar instelling als naar opleiding. Al vrij snel is op eigen verzoek ook een vijfde werkgroep ingesteld die zich heeft gericht op *Socially Aware Computing*.

¹ De VC2 telt 27 leden: Bert Bredeweg, Hans Dekkers, Jacobijn Sandberg, Jeroen Goedkoop, Otto Schrofer, Rob Belleman, Ulle Endriss, Frank Nack, Arnoud Visser, Magiel Bruntink, Max Welling, Stefan Schlobach, Patricia Lago, Femke Bokma, Anton Feenstra, Femke van Raamsdonk, Mark Hoogendoorn, Roxanne Robijns (studentlid), Andrea Haker, Karst Koymans, Jaap Kaandorp, Tibor Bosse, Michel Klein, Romy Blankendaal (studentlid), Lora Aroyo, Ruben Janssen (studentlid), Mark Hoogendoorn, Ben Kröse (waarnemer HvA).

De uitkomsten van de werkgroepen laten een wisselend beeld zien. De conclusie is gerechtvaardigd dat door de gemengde samenstelling van de werkgroep wel de ‘kennismakingsdoelstelling’ bereikt kon worden, maar niet alle inhoudelijke doelstellingen.

Wat de VC2 parten heeft gespeeld zijn onzekerheden over de aanpak van joint degrees en mogelijke wijzigingen in huisvestingsplannen in de periode voor de zomervakantie. Daar kwam bij dat er eerder was gecommuniceerd dat het hele IW domein in 2017 zou moeten verhuizen naar ScP-Zuid, waardoor er veel druk werd gevoeld om snel met voorstellen voor joint degrees te komen zonder dat precies helder was (en is) wat de juridische en praktische mogelijkheden daarvan zijn.

Inmiddels is er meer duidelijkheid over de huisvesting: niet alles hoeft in een keer over. Er is ruimte voor een gefaseerde overgang naar ScP-Zuid. Per opleiding gaat worden bepaald welke locatie het meest geschikt is. Voorlopig blijven er dus zeker nog IS opleidingen met een thuisbasis op ScP-Oost. Daar vloeit uit voort dat er ook faciliteiten in Oost moeten blijven voor stafleden die daar onderwijs verzorgen. Dat geldt voor zowel VU- als UvA-staf. Daarvoor zal een dependance op ScP-Oost worden ingericht met flexplekken. Overigens zullen ook op ScP-Zuid flexplekken worden ingericht. Over de dependance zal ter zijner tijd overleg plaatsvinden met de medezeggenschapsorganen. Voor de huisvestingsplannen geldt uitdrukkelijk dat het gaat om een ambitie. De formele besluitvorming zal vanzelfsprekend moeten worden afgerond voordat een en ander gerealiseerd kan gaan worden.

Omdat de druk van het verhuizen minder groot is geworden is er nu ook meer gelegenheid om aandacht te schenken aan de inhoudelijke kant van het gewenste opleidingsaanbod. Het streven blijft om samen te werken, maar omdat de eerder gevoelde noodzaak om binnen een bepaalde termijn alles om te zetten naar joint degrees is losgelaten kan de realisatie van een gemeenschappelijk onderwijsportfolio langs de weg van geleidelijkheid ter hand worden genomen.

Parallel aan de onderwijsinhoudelijke afstemming kan dan ook gewerkt worden aan een aantal zaken die belangrijke “bouwstenen” zullen zijn voor de vorming van één gezamenlijk gedragen onderzoek- en onderwijsorganisatie in het IS domein. Deze bouwstenen bevinden zich op het gebied van personeel, organisatie, governance, financiën en communicatie. De vormgeving wordt ter hand genomen door de bedrijfsvoerders en de leden van de directieteam c.q. faculteitsbesturen. De uitgangspunten voor het complexe bouwproces worden momenteel geformuleerd door een door u ingesteld voorbereidingsteam. De besluitvorming daarover wordt voorbereid met behulp van een ontwerp Memorandum of Understanding. De gedachte daarachter is dat een MoU behulpzaam kan zijn om het commitment van de bestuurders van beide instellingen aan het proces van samenwerking scherp te krijgen en mogelijke ongerustheid daarover in de IS gemeenschap weg te nemen .

3. Conclusies en Vervolg

De belangrijkste conclusies op een rij.

1. Huisvesting van opleidingen op ScP-Zuid vindt gefaseerd plaats. Er wordt rekening mee gehouden dat de eerste opleidingen onder gemeenschappelijke vlag per september 2018 op de locatie ScP-Zuid worden aangeboden.

2. Er wordt onderscheid gemaakt naar Bachelor- en Masteropleidingen wat betreft het tempo waarin wordt toegewerkt naar gemeenschappelijk VU en UvA onderwijsaanbod in de vorm van joint programs en joint degrees (zie hieronder). Bij een aantal masteropleidingen zullen curriculumteams worden ingesteld die de gemeenschappelijke programma's gaan beschrijven. Deze programma's zullen de grondslag vormen voor later aan te vragen joint degrees. In tabel 1 (Portfolio MSc onderwijs) is per opleiding aangegeven welke status wordt nagestreefd.
3. Voor de gezamenlijke bacheloropleidingen wordt een derde verkenningscommissie ingesteld onder voorzitterschap van Wan Fokkink (VC3). Het is de bedoeling dat deze commissie voorstellen doet voor het gewenste portfolio van het bacheloronderwijs. Uitgangspunt is het huidige opleidingsaanbod dat in toenemende mate verzorgd zal worden door zowel VU- als UvA-staf. Inhoudelijk zullen de programma's complementair zijn. Op die manier kunnen UvA en VU (aankomende) studenten een breed palet aan keuzes bieden in het snel ontwikkelende terrein van informatiewetenschappen.
4. In het opleidingsaanbod voor de periode 2014 -2018 worden de volgende drie categorieën gehanteerd.²
 - i. *Joint Degree*. Hiermee wordt bedoeld op een opleiding waarvoor VU en UvA samen verantwoordelijkheid dragen. Dit dient te worden uitgewerkt in een gemeenschappelijke overeenkomst. De afgestudeerden ontvangen een diploma met de logo's van beide instellingen. De opleiding is als Joint Degree geaccrediteerd en als zodanig opgenomen in het CROHO. In de tabel komen twee verschillende smaken voor: van twee bestaande opleidingen één joint degree vormen, waarmee een croho-label wordt ingeleverd – hierna omschreven als een *single joint degree* – en van twee bestaande opleidingen twee joint degrees vormen, waarbij in elk geval twee verschillende opleidingsnamen noodzakelijk zijn, hetgeen we voor de interne communicatie zouden willen omschrijven als een *double joint degree*. Het begrip Joint Degree is overigens een formele benaming, waarvoor ook formele erkenning door de NVAO is vereist, overeenkomstig de daarvoor bestaande wettelijke bepalingen. Over de vorm waarbij van twee bestaande opleidingen double joint degrees worden gevormd zal nader overleg moeten plaatsvinden met de NVAO en het Ministerie van OCW, aangezien dit een ongebruikelijke constructie is waarmee feitelijk nog geen ervaring is opgedaan.
 - ii. *Single Degree*. Dit duidt op een unieke opleiding die in de praktijk wordt verzorgd door of VU of UvA en ook onder de verantwoordelijkheid van de betreffende instelling valt.
 - iii. *Joint Program*. Dit is geen officiële juridische term. In deze context wordt daarmee bedoeld op opleidingen die onder verantwoordelijkheid vallen van VU of UvA en waar in de praktijk docenten van beide instellingen een substantieel deel van het – verplichte – onderwijs verzorgen. Er is geen harde grens om te bepalen of een programma 'joint' is. Als richtsnoer kan

² In onderstaande tabel wordt aangegeven hoe de indeling in categorieën eruit ziet voor elk van de opleidingen. Vooral nog zal de nadruk bij het aanvragen van joint degrees liggen bij een aantal masteropleidingen.

worden uitgegaan van minimaal 30% verplichte onderdelen die door docenten van 'de andere instelling' worden verzorgd. Voor de opleidingen die in onderstaande tabel als joint program worden aangeduid geldt dat deze op termijn (dat wil zeggen binnen 1 tot 6 jaar) worden ontwikkeld tot formeel geaccrediteerde joint degree opleidingen. Voor zover bekend hanteert de NVAO als richtsnoer dat als twee instellingen een joint degree willen aanbieden zij elk voor de helft moeten participeren. Om van joint program naar joint degree te komen zal er dus moeten worden toegewerkt naar volledig gelijkwaardige deelname van VU en UvA in de opleiding.

Analyse

Bij het bovenstaande moet opgemerkt worden dat onderhand duidelijk is dat voor de gewenste joint degrees geen helder pad bewandeld kan worden. De NVAO houdt zich aan de wettelijke bepalingen die feitelijk niet geschikt zijn voor wat wij willen. De regelgeving is gericht op een enkele opleiding die zich inhoudelijk wil verbinden aan een (of meerdere) opleidingen in binnen- of buitenland. Zoals hiervoor al is opgemerkt is de constructie waarbij van één opleiding een joint degree wordt gevormd (of van twee van oorsprong verwante opleidingen twee joint degrees, zoals bij de masters AI en Computer- respectievelijk Computational Science) een ongebruikelijke, die overleg vergt met het Ministerie van OCW en NVAO. In het overleg zal o.i. benadrukt moeten worden dat de vorming van joint degrees een stap is op weg naar verdere intensivering van de samenwerking tussen de beide Amsterdamse universiteiten. Er zal begrip voor nodig zijn dat in deze fase van de samenwerking, die overigens ook door de Minister wordt toegejuicht, het inleveren van croho-labels voor elk van de instellingen een risicovolle aangelegenheid is. Om te vermijden dat de inhoudelijke doelstellingen van de samenwerking negatief worden beïnvloed door risicomijdend gedrag van beide instellingen lijkt het plausibel om deze (politieke) context in de argumentatie mee te nemen.

Tabel 1. Portfolio MSc onderwijs³

Master opleidingen VU per 1-9-2014	Ingeschreven VU ⁴	Master opleidingen UvA per 1-9-2014	Ingeschreven UvA	Streven ⁵	Bijzonderheden
Artificial Intelligence (66981) (120 EC). Specialisaties: *Cognitive Science *Human Ambience *Intelligent Systems Design *Webscience	67	Artificial Intelligence (66981) (120 EC). Tracks: *Gaming *Intelligent Systems *Learning Systems *Natural Language Processing and Learning *Web Information Processing	95	2 joint degrees	Twee curriculumcie's: Technische kant AI (getrokken vanuit UvA). Socially Aware computing (getrokken vanuit VU; heeft relatie met track HCM van Information Studies). De naam van de opleiding zal aangepast moeten worden t.b.v. twee onderscheidbare JD's.
Computer Science (60300) (120 EC). Specialisaties: *Foundations of Computing and Concurrency *Internet and Web Technology *Computer Systems & Security *High-Performance Computing *Software Engineering and green IT	153	Computational Science (60299) (120 EC)	25	2 joint degrees	2 Curriculumcie's: Computational Science (getrokken vanuit UvA) Computer Science (getrokken vanuit VU). Deze opleidingen graag z.s.m. omvormen naar JD's, in dezelfde batch als N&S en Scheikunde (ingang per sept'15, eventueel '16)
Information Sciences (60255) (60 EC).	65	Information Studies (60229) (60 EC). Tracks: * Business Information Systems (BIS), voltijd (vt) en deeltijd (dt) * Human Centered Multimedia (HCM), vt en dt * Gaming, alleen vt	169	2 joint degrees	Vier teams: BIS HCM (nb deze track heeft relatie met Socially Aware Computing bij AI) Deze beide tracks kennen bij VU en UvA vrijwel geheel inhoudelijke overlap. Gaming (trekker UvA). Dit is een derde track. Data Science. ⁶
Parallel Distributed Computer Systems (60802) Topmaster (120 EC)	32			single degree VU	

³ Alle masteropleidingen van FNWI en FEW zijn Engelstalig.

⁴ Aantal ingeschreven studenten per opleiding op peildatum 1 december 2013.

⁵ Gewenste situatie per 1-9-2018.

⁶ Overwogen kan worden om de tracks BIS, HCM en Gaming bij het label Information Studies te houden en de huidige opleiding Information Sciences te ontwikkelen in de richting van Data Science.

Business Analytics (66856) (120 EC). ⁷ Specialisaties: * Business process optimization * Computational intelligence * Financial risk management	71			single degree VU	
Bioinformatics (Systems Biology) (60106) (120 EC) Ondergebracht in domein Exacte Wetenschappen / Informatica	56	Life Sciences (Systems Biology) (60225) (120 EC) Ondergebracht in domein Biologie / Levenswetenschappen	24	1 joint degree	Gaat mee in de accreditatie van 2015-2016. ⁸ Daartoe nodig 1 curr.cie.
		Software Engineering (60228) (60 EC) voltijd en deeltijd. Tracks: * Analysis of Large-scale Software Systems (ALSS) * Development of Technical Software Systems (DTSS), alleen vt	107	1 joint program	
		System & Network Engineering (60227) (60 EC) voltijds en deeltijd. Tracks: * Network * Forensic	52	1 joint program	
		Logic (60226) (120 EC)	90	single degree UvA	Alleen als ILLC naar ScP-Zuid gaat is het plausibel de opleiding daar te huisvesten.
<i>Totaal aantal ingeschrevenen Ma VU (peildatum dec 2013)</i>	444	<i>Totaal aantal ingeschrevenen Ma UvA</i>	562		

Als vervolg op VC2 zal het coördinatieteam voor alle opleidingen die verder gaan met een joint program of een joint degree curriculumcommissies instellen. De samenstelling per commissie zal altijd bestaan uit VU en UvA docenten die deskundig zijn in de specifieke vakgebieden van de opleiding. De opdracht aan deze commissies luidt dat zij een beschrijving opleveren van het curriculum van de opleiding rekening houdend met

- ✓ de onderwijsvisie zoals nu voor de gezamenlijke bèta faculteiten wordt ontwikkeld;
- ✓ de wens om voor alle opleidingen te komen tot gelijkwaardige inbreng van VU- en UvA-staf;

⁷ De BA opleiding wordt zowel voltijds, deeltijds als duaal aangeboden.

⁸ Dit vergt spoedige besluitvorming op meerdere aspecten, waaronder naamgeving en indeling in domein. Bij de VU bestaat een sterke voorkeur voor aanbidding bij het domein IW.

- ✓ de vereisten voor accreditatie van de opleidingen (waaronder het domeinspecifiek referentiekader en dublindescriptoren). Zie website van de NVAO voor de recente versie van het beoordelingskader: http://www.nvao.net/page/downloads/Beoordelingskaders_8_september_2014.pdf (p. 16 – 21 bevat het kader voor de beperkte opleidingsbeoordeling).

Het is de bedoeling dat deze beschrijvingen tenminste het karakter hebben van een joint program en daarnaast de grondslag vormen voor de aanvraag van joint degrees.

Analyse

Het is belangrijk dat parallel aan dit traject duidelijk wordt wat de overige vereisten voor accreditatie zijn, zonder dat de opleidingen geconfronteerd gaan worden met een toets nieuwe opleiding. Daarvoor is de eerder aangegeven afstemming met Ministerie en NVAO een vereiste.

Tabel 2. Portfolio BSc onderwijs

BSc opleidingen VU per 1-9-2014	Ingeschrevenen VU ⁹	BSc opleidingen UvA per 1-9-2014	Ingeschrevenen UvA	Streven ¹⁰	Bijzonderheden
Computer Science (croho nr. 50426)	171	Informatica (croho nr. 56978)	211	2 joint programs	
Informatie, Multimedia en Management (56869)	150	Informatiekunde (56842) Binnen deze VU en UvA opleiding fungeren 3 richtingen: *Web & media *BIS *Game Studies	164	2 joint programs	
Lifestyle Informatics (56983) (voorheen Kunstmatige Intelligentie)	131	Kunstmatige Intelligentie (56981)	181	2 joint programs	
Business Analytics (56856) Voltijd en deeltijd	146			single degree VU	
<i>Totaal aantal ingeschrevenen Ba VU (peildatum dec 2013)</i>	<i>598</i>	<i>Totaal aantal ingeschrevenen Ba UvA (peildatum dec 2013)</i>	<i>556</i>		

⁹ Aantal ingeschreven studenten per opleiding op peildatum 1 december 2013.

¹⁰ Gewenste situatie per 1-9-2018.

4. Planning

Bij het opstellen van de planning wordt ervan uitgegaan dat de curriculumaanpassingen worden opgenomen in de OER van het studiejaar 2016 – 2017. Volgens de gebruikelijke OER-planning moet eind 2015 de informatie over de studieprogramma's van 16-17 bekend zijn. Op grond hiervan geldt de volgende (globale) planning voor de teams bij de masteropleidingen.

Okt/nov.'14:	Samenstelling curriculumteams en aanwijzing voorzitter door coördinatie-team VC2
Nov.14 / april '15:	Teams stellen curriculumbeschrijving op conform hiervoor weergegeven opdracht.
April / juni '15:	De beschrijvingen worden gepresenteerd aan panels bestaande uit alumni, deskundigen uit het werkveld en studenten. De panels worden verzocht advies uit te brengen aan curriculumteams en onderwijsmanagement.
Juli / Nov.15:	Bijstelling curricula en eventueel nadere uitwerking ten behoeve van OER, roostering en studiegids voor het studiejaar 2016 – 2017.

De verkenningscommissies voor het bacheloronderwijs (VC3) zal eind maart 2015 rapporteren.